

Sprawozdanie roczne z działalności Zarządu SNPL (kwiecień 2019 r. – wrzesień 2020 r.)

Drodzy Państwo!
Szanowne Koleżanki i Szanowni Koledzy!

Misja Stowarzyszenia Naukowców Polaków Litwy

Jakie cele przyświecały sygnatariuszom – założycielom Stowarzyszenia? Jakie wartości były i są tymi ideałami, które łączyły i łączą naszych członków? Co przyciągało i przyciąga nowych członków? Jak jest miejsce Stowarzyszenia w dzisiejszej rzeczywistości społecznej? Z jakimi problemami borykamy się dzisiaj i czy mamy sprecyzowaną wizję dalszego rozwoju SNPL? W sprawozdaniu Zarządu SNPL mamy zamieszczoną informację o naszych planach, różnorodnych inicjatywach i projektach, które w większości zostały zrealizowane. Te działania Zarządu uczestnicy walnego zebrania SNPL oceniają i zdecydują, czy udzielić absolutorium władzom Stowarzyszenia. Jednak nie mniej ważną sprawą jest to, abyśmy nie tylko biernie wysłuchali sprawozdań, ale też zastanowili się wspólnie nad dalszymi fundamentalnymi egzystencjalnymi kwestiami dotyczącymi naszej teraźniejszości i przyszłości. Dlatego też proszę o aktywne współuczestnictwo (współsprawstwo) nie tylko w dyskusji o działalności statutowych organów SNPL w minionym okresie, ale i w wypracowaniu nowych wytycznych dla nowych władz Stowarzyszenia.

Misją Stowarzyszenia jest konsolidacja potencjału naukowego mniejszości polskiej na Litwie oraz udział w tworzeniu jej elit poprzez działalność naukową, promocję nauki, zachęcanie młodych, zdolnych osób do wybierania nietłatwej, ale jakże niezbędnej dla Polaków Litwy, ścieżki naukowej.

Rok 2020 mija pod znakiem pandemii COVID-19, zakazów, nakazów i ograniczeń w różnych dziedzinach naszego życia. Kwarantanna i stosowane przez władze różnorodne ograniczenia aktywności nie mogły nie zaciążyć i na działaniach naszego Stowarzyszenia. Jednak, generalnie rzecz biorąc, Zarząd SNPL potrafił wywiązać się z honorem z naszych obowiązków statutowych. Druga połowa 2019 r. i początek 2020 r. pod względem intensywności prac niczym się nie różniły od lat poprzednich,

a mając na uwadze przewodnictwo w EFPSNT, były nawet bardziej intensywne. Okres od marca br. był już okresem „wyciszenia”, gdy w wielu dziedzinach życie zamarło albo przeniosło się do przestrzeni wirtualnej. Ze względu na pandemię musieliśmy przesunąć na wrzesień br. początkowo zaplanowaną na maj tegoż roku VII Międzynarodową Interdyscyplinarną Konferencję Naukową pt. *Wojna polsko-bolszewicka i jej implikacje dla Europy (aspekty historyczne, geopolityczne, ekonomiczne i kulturowe)*, a później w ogóle zrezygnować z jej przeprowadzenia. Zmuszeni byliśmy przesunąć w terminie i niniejsze walne zebranie sprawozdawczo-wyborcze SNPL.

Zarząd SNPL w okresie sprawozdawczym działał w następującym składzie: prof. dr Henryk Malewski (prezes), doc. dr Barbara Dwilewicz, doc. dr Irena Fedorowicz (sekretarz naukowy), dr Jan Kolenda, dr Elżbieta Kuzborska, doc. dr Katarzyna Miksza (skarbnik), doc. dr Krystyna Moroz-Łapin, prof. dr Wojciech Stankiewicz (zastępca prezesa), dr Mirosław Szejbak.

Sprawozdanie z działalności Zarządu SNPL jest oparte na analizie planu pracy i harmonogramie posiedzeń Zarządu (patrz stronę internetową SNPL (<http://www.snpl.lt>) za trzeci rok kadencji (kwiecień 2019 r. – kwiecień 2020 r.) oraz na wynikach realizacji tego planu. Plan działalności Zarządu SNPL oraz harmonogram jego prac na okres roczny zostały rozpatrzone i zatwierdzone na posiedzeniu w maju 2019 r.

Przed przejściem do merytorycznej części sprawozdania chciałbym wyrazić najszersze słowa uznania dla wszystkich członków Zarządu oraz wielu innych naszych Kolegów i Koleżanek, którzy wnieśli swój wkład do naszej działalności i szczególnie podziękować tym osobom ze „starego” Zarządu, które zrezygnowały z kandydowania do nowych władz Stowarzyszenia. Mogę z satysfakcją powiedzieć, że wprowadzone przez nas w 2014 r. zmiany do Statutu SNPL miały pozytywny wpływ na całą naszą działalność. W naszej działalności musimy zachować ciągłość pewnych naszych poczynań i równocześnie poszukiwać nowych form i metod w zmieniającej się rzeczywistości. Dlatego też pragnę podziękować tym wszystkim, którzy postanowili nadal aktywnie uczestniczyć w działalności Stowarzyszenia w interesie społecznym mniejszości polskiej na Litwie oraz życzyć nowo wybranym członkom władz SNPL inwencji twórczej, wytrwałości i optymizmu.

I. Działalność organizacyjno-statutowa

Ważnymi czynnikami charakteryzującymi działalność każdej organizacji pozarządowej są jej ciągłość, transparentność, aktywność, dobra komunikacja, rekrutacja nowych członków, współpraca oraz wielokierunkowa wymiana informacji.

Skład osobowy SNPL: Na poprzednim zebraniu sprawozdawczym w kwietniu 2019 r. mieliśmy **68 członków zwyczajnych, sześciu członków wspierających, a także 4 członków seniorów**. W okresie sprawozdawczym (2019/2020) w poczet członków zwyczajnych¹ zostali przyjęci: **dr Monika Pokorska-Iwaniuk, dr Regina Łaszakiewicz, dr Kamil Pcela, dr hab. Gustaw Juzala, dr hab. Monika Tomkiewicz, dr Justyna Luczyńska**. W lipcu 2020 r. nasz członek wspierający **Tomasz Bożerocki** obronił doktorat na Uniwersytecie Wileńskim i automatycznie stał członkiem zwyczajnym SNPL.

Obecnie SNPL **liczy 75 członków zwyczajnych, 5 członków wspierających, 4 członków seniorów oraz 4 członków honorowych**. Jednym z podstawowych celów Stowarzyszenia musi pozostać kwestia przyciągnięcia do Stowarzyszenia jak największej liczby nowych członków, gdyż każda nowa osoba wnosi (może wnieść) wiele nowego i pozytywnego w naszą działalność.

Niejednokrotnie podkreślaliśmy, że musimy dążyć do tego, aby SNPL było autentyczną pozarządową organizacją o profilu **naukowym** i łączyło jak największą liczbę naszych Rodaków naukowców na Litwie, pokazując tym samym pozytywne tendencje w strukturze wykształcenia mniejszości polskiej, chociaż nadal jesteśmy według tego wskaźnika poniżej średniej krajowej. Powinniśmy pielęgnować kontakty z naszymi Rodakami, którzy wyjechali z Litwy i działają naukowo w innych krajach. Musimy dokładać starań, aby osoby, które z tych czy innych powodów utraciły kontakt z naszym Stowarzyszeniem, powróciły do niego. Pręźnie rozwijające się Stowarzyszenie może być wizytówką zmian zachodzących na Wileńszczyźnie. Możemy prezentować Wileńszczyznę nie tylko jako region pracowitych i przedsiębiorczych ludzi dbających o swoją kulturę i spuściznę narodową, ale i posiadającą znaczącą grupę ludzi nauki,

¹ Zarejestrowany we wrześniu 2014 r. nowy Statut SNPL przewiduje oprócz członków zwyczajnych, posiadających wszystkie prawa statutowe, członków wspierających, członków emerytowanych (seniorów) oraz członków honorowych.

którzy przyczyniają się do rozkwitu naszego regionu i kraju. Jest to zadanie nie tylko dla Zarządu, ale i dla każdego członka SNPL. Po to, aby być bardziej atrakcyjnymi, musimy stale szukać nowych form działalności, które spełniałyby oczekiwania naszych członków, powinniśmy jako SNPL brać udział w różnorodnych projektach naukowo-badawczych, edukacyjnych i promujących naukę oraz być widzialni medialnie. Mam nadzieję, że nowo wybrany Zarząd SNPL razem z nowym prezesem wniosą wiele nowego i potrafią nie tylko wygenerować nowe pomysły, ale i umiejętnie je realizować.

Warto podkreślić, że w ostatnich latach informacje o SNPL pojawiały się nie tylko w mediach wileńskich czy też w Polsce. Uczestnicy naszych konferencji naukowych spoza Litwy niejednokrotnie na łamach czasopism naukowych swoich uczelni publikowali sprawozdania o wileńskich konferencjach organizowanych przez SNPL. W wydawnictwie EFPSNT *Info Flash* regularnie zamieszczamy mniej lub bardziej obszerne informacje o działalności SNPL. Czasopismo jest rozpowszechniane w Niemczech, Austrii, Francji i Wielkiej Brytanii, gdzie są organizacje inżynierskie polskiej mniejszości wchodzące w skład EFPSNT. W Wielkiej Brytanii informacja o SNPL pojawia się w „Roczniku Polskiego Towarzystwa Naukowego na Obczyźnie”. Wielu naszych członków, a szczególnie członków Zarządu, wielokrotnie uczestniczyło w programach radiowych i telewizyjnych, udzielało wywiadów dla innych elektronicznych mediów wileńskich, prezentując te lub inne aspekty działalności Stowarzyszenia. Kierunkiem promocji SNPL, który wymaga usprawnienia, jest aktywne prezentowanie na portalach społecznościowych naszych działań i osiągnięć oraz stała aktualizacja informacji o SNPL.

Od 2014 r. SNPL jest członkiem Europejskiej Federacji Polonijnych Stowarzyszeń Naukowo Technicznych (EFPSNT). W październiku 2018 r. prof. Wojciech Stankiewicz, jako pełnomocny przedstawiciel SNPL oraz prof. Henryk Malewski, jako prezes SNPL, uczestniczyli **w walnym zebraniu EFPSNT w Heidelbergu**, gdzie od kolegów z Niemiec przejęliśmy kierowanie pracami Federacji na okres roku. Zarząd SNPL opracował i uzgodnił z Sekretariatem Generalnym EFPSNT harmonogram działań na rok 2019, wśród których były przewidziane różnorodne imprezy od wykładów i promowania zawodu inżyniera w szkołach Wileńszczyzny, aż po międzynarodową konferencję naukową i walne zebranie delegatów stowarzyszeń narodowych EFPSNT, które zorganizowaliśmy w dn. 10–12 października 2019 r. w Wilnie.

W 2019 r. obchodziliśmy jubileusz 30-lecia powstania Stowarzyszenia. Z tej okazji zorganizowaliśmy szereg imprez. Pragnąc uhonorować najbardziej zasłużonych członków Stowarzyszenia oraz inne osoby i organizacje, które wspierały działalność SNPL po długich dyskusjach opracowaliśmy projekt i zamówiliśmy wykonanie odznaczenia – Krzyża Zasługi SNPL *Scientiae Fidelis* (Wierny Nauce) dwóch klas. Warto podkreślić, że szereg członków Stowarzyszenia w 2019 r. była odznaczona przez władze państwowe Polski i Litwy.

6 stycznia 2020 r. w Domu Kultury Polskiej w Wilnie odbyło się tradycyjne świąteczne zebranie członków i sympatyków SNPL, które było okazją aby w nieformalnej atmosferze podsumować miniony rok i wspólnie omówić plany na rok 2020. W tym roku, na tym zebraniu mieliśmy dużo pozytywnych emocji, gdyż nie tylko złożyliśmy gratulacje naszym jubilatom, ale i kilkudziesięciu członków Stowarzyszenia z okazji jego 30-lecia zostało odznaczonych ustanowionym w 2019 r. Krzyżem Zasługi SNPL *Scientiae Fidelis* (Wierny nauce). Złote Krzyże SNPL otrzymali: **prof. dr hab. Romuald Brazis (pierwszy prezes SNPL), Towarzystwo Miłośników Wilna i Ziemi Wileńskiej, dr hab. Henryka Ilgiewicz, prof. dr hab. Jarosław Wołkonowski, prof. dr Wojciech Stankiewicz, dr Mirosław Szejbak.** Srebrne Krzyże SNPL zostały przyznane: Sekretarzowi Generalnemu Europejskiej Federacji Polonijnych Stowarzyszeń Naukowo-Technicznych **Januszowi Ptakowi**, Prezesowi Zarządu Głównego Naczelnej Organizacji Technicznej Federacji Stowarzyszeń Naukowo-Technicznych mgr **Ewie Mańkiewicz-Cudny**, Dyrektor Departamentu ds. Mniejszości Narodowych przy Rządzie RL, dr **Vidzie Montvydaitė**, a także Srebrnymi Krzyżami zostali odznaczeni członkowie SNPL: **dr Robert Bartoszewicz, dr Lucjana Binkiewicz, doc. dr Violeta Bolutienė (Czepanko), prof. dr Joanna Bumbul, prof. dr Ryszard Burda, dr Bożena Czerniewska (Ząbkiewicz), prof. dr Honorata Danilchenko, doc. dr Barbara Dwilewicz, dr Ryszard Gaidis, dr Grażyna Gołubowska, prof. dr Bogusław Grużewski, dr Marian Grygorowicz, dr hab. Alina Grynia, dr Stanisław Hejbowicz, prof. dr Adas Jakubauskas, dr Danuta Kamilewicz-Rucińska, dr Jan Kolenda, dr Walentyna Krupowies, dr Jan Ryszard Kuźmo, prof. dr hab. Tadeusz Łozowski, prof. dr hab. Zygmunt Mackiewicz, dr Stanisław Majewski, dr Irena Mikłaszewicz, doc. dr Krystyna Moroz-Lapin, dr Alina Pacowska, dr Jarosław Poteraj, doc. dr Andrzej Pukszo, dr Greta Rudziańska, dr Renata Runiewicz-Jasińska,**

dr Jolanta Rzegeoisca, dr Aleksander Sokolowski, dr Józef Szostakowski, doc. dr Halina Turkiewicz, dr Eugeniusz Grzegorz Wasilewski, dr Leon Sokolowski, dr Paweł Zakrzewski i doc. dr Brigita Žuromskaitė.

Na zebraniu świątecznym zostały ogłoszone wyniki drugiej edycji Konkursu SNPL na najlepszą pracę naukową, projektową lub popularyzatorską dotyczącą Wileńszczyzny (dla młodego naukowca). W czasie spotkania laureatom konkursu wręczono pamiątkowe dyplomy oraz nagrody, które ufundowały Stowarzyszenie Naukowców Polaków Litwy oraz *Universitas Studiorum Polona Vilnensis*. Pierwsze miejsce Komisja Konkursowa za rozprawę doktorską „Poziom rozwoju społeczno-gospodarczego a innowacyjność regionalna na przykładzie okręgów Litwy” przyznała **dr Reginie Łaszakiewicz** – członkowi zwyczajnemu SNPL. Drugie miejsce komisja konkursowa przyznała **mgr Ilonie Lewandowskiej** (członek wspierający SNPL) za książkę pt. „Tak teraz postępują uczeni ludzie. Polacy z Wileńszczyzny ratujący Żydów”. Wyróżnienia ex aequo zostały przyznane: **dr Alicji Malewskiej** (członek zwyczajny SNPL) za książkę pt. „Ekonomia polityczna ratingu kredytowego” oraz **dr. Łukaszowi Kaliszowi** za rozprawę doktorską pt. „Szkoly salezjańskie w Okręgu Szkolnym Wileńskim w okresie II Rzeczypospolitej”.

Tradycyjnym akcentem było wręczenie wszystkim obecnym nowego tomu „Rocznika SNPL”, w tym wypadku był to już tom 19², który jest swego rodzaju kwintesencją rocznej działalności Stowarzyszenia, gdyż w nim są zamieszczane nie tylko materiały naukowe, ale też kronika naszej organizacji.

W czasie świątecznego zebrania została ogłoszona trzecia edycja Konkursu na najlepszą pracę kwalifikacyjną (licencjacką lub magisterską) w dziedzinie szeroko pojmowanej problematyki Wileńszczyzny (Konkurs ma trwać od 6 stycznia do 30 października 2020 roku).

Walne zebranie i posiedzenia Zarządu SNPL. Za okres od maja 2019 r. do dzisiaj mieliśmy **jedno walne zebranie** (dzisiejsze zebranie sprawozdawcze) oraz styczniowe **święteczne zebranie** członków i sympatyków SNPL. Przeprowadziliśmy **13 posiedzeń Zarządu** (na stronie internetowej są zamieszczone protokoły jego posiedzeń oraz walnych zebrań). Praca Zarządu opierała się na opracowanym i przyjętym w maju

² Zob. „Rocznik Stowarzyszenia Naukowców Polaków Litwy”, Rok 2019, t. 19, <http://snpl.lt/rocznikT19.php>.

2019 r. planie działalności na ten rok kadencji oraz na harmonogramie posiedzeń Zarządu, który zapewniał systematyczność jego pracy. Dzięki łączności internetowej wszyscy członkowie Zarządu są włączeni w sieć snpl-zg@googlegroups.com, co pozwala na bieżąco przekazywać informacje, uczestniczyć w dyskusjach i podejmować szybkie decyzje.

Ważną częścią pracy organizacyjno-statutowej Zarządu było przygotowanie sprawozdań merytorycznych i finansowych oraz podsumowanie wykonania umów za rok 2019, o tych sprawach będą mówić nasz skarbnik doc. dr Katarzyna Miksza oraz przedstawiciel Komisji Rewizyjnej. Musieliśmy złożyć sprawozdania merytoryczne i finansowe o działalności Stowarzyszenia za rok ubiegły do *Registru centras* oraz Urzędu Skarbowego. To wymagało opracowania dodatkowo wszystkich sprawozdań w języku litewskim.

Ważnym kierunkiem pracy Zarządu jest nagłaśnianie naszej działalności, m.in. poprzez **aktualizację strony internetowej SNPL**³, którą na bieżąco prowadzi doc. dr Krystyna Moroz-Łapin. Możemy stwierdzić, że dzięki pracy koleżanki Krystyny Moroz-Łapin transparentność działalności Stowarzyszenia i jego Zarządu w ostatnich latach zwiększyła się w znacznym stopniu, a członkowie SNPL są zorientowani nie tylko o tym, co było, ale też wiedzą o bliższych i dalszych planach Zarządu oraz organizowanych imprezach. Na stronie internetowej SNPL zamieszczamy podstawowe dokumenty (plany, harmonogramy, apele, informacje, protokoły walnych zebrań i posiedzeń Zarządu etc.). W imieniu Zarządu prof. Wojciech Stankiewicz na bieżąco podtrzymywał kontakt z członkami Stowarzyszenia, wysyłając mailowo lub przekazując telefonicznie informacje o planowanych imprezach, w tym również o posiedzeniach Zarządu i zapraszał do aktywnego udziału w nich.

Praca organizacyjna to nie tylko posiedzenia Zarządu SNPL, ale i **spotkania w mniejszych grupach**, które dotyczyły różnorodnych spraw (organizacja konferencji, konkursów i wycieczek, spotkania Kolegium Redakcyjnego „Rocznika SNPL”, organizacja innych imprez). Wiele spraw organizacyjnych było realizowanych z wykorzystaniem współczesnych środków telekomunikacyjnych, w tym też było przeprowadzone posiedzenie Zarządu *online*. Niewidoczną, ale wymagającą wiele uwagi i czasu, formą pracy organizacyjnej jest korespondencja z członkami Zarządu i Stowarzyszenia, a także z innymi podmiotami. Praktycznie wszyscy

³ www.snpl.lt

członkowie Zarządu uczestniczyli w tej działalności. W związku z przewodnictwem w EFPSNT musieliśmy intensywnie kontaktować się z Sekretarzem Generalnym EFPSNT kolegą Januszem Ptakiem, jak i z kierownictwem stowarzyszeń członkowskich.

Do obchodów 30-lecia SNPL nawiązywały imprezy, które przeprowadziliśmy aż do świątecznego zebrania Stowarzyszenia w dn. 6 stycznia 2020 r. Niestety nie ukazała się książka „30-lecie SNPL”, chociaż mieliśmy wydanych kilka tekstów o powstaniu i rozwoju Stowarzyszenia, a w planowanym 20 jubileuszowym tomie „Rocznika SNPL” ma być opublikowanych kilka tekstów, które będą dotyczyły różnych okresów jego działalności.

Przekazanie 2% podatku dochodowego od osób fizycznych na rzecz SNPL. Z tego źródła za rok 2016 otrzymaliśmy **509,34 euro**, za rok 2017 – **464,18 euro**. W 2018 r. z tego źródła otrzymaliśmy **463,02 euro**. W roku 2019 mieliśmy z tego źródła – **536,50 euro**.

II. Działalność naukowa

Wśród podstawowych kierunków działalności na tej płaszczyźnie możemy wyróżnić:

Udział członków Stowarzyszenia w konferencjach naukowych i reprezentowanie na nich SNPL. Większość członków Stowarzyszenia uczestniczyło w różnorodnych konferencjach w kraju i za granicą, i w pierwszej kolejności afiliowało swoje uczelnie lub inne organizacje, w których pracują, ale też reprezentowało SNPL. Na tej płaszczyźnie jesteśmy coraz bardziej zauważalni.

W dn. 11–14 września 2019 roku w Pułtuskach odbyło się II Światowe Forum Nauki Polskiej poza Granicami Kraju zorganizowane przez Stowarzyszenie „Wspólnota Polska”, w którym aktywnie uczestniczyła (prezentowaliśmy referaty, uczestniczyliśmy w dyskusjach panelowych i opracowaniu uchwał) grupa członków SNPL: prof. dr hab. Romuald Brazis (*online*), doc. dr Barbara Dwilewicz, dr Renata Karpicz, prof. dr Henryk Malewski, prof. dr Wojciech Stankiewicz, dr Mirosław Szejbak⁴.

Prof. dr Wojciech Stankiewicz i dr Mirosław Szejbak, jako przedstawiciele SNPL, w dn. 13–15 czerwca 2019 r. uczestniczyli w Krakowie w

⁴ Szerzej o tym zob.: *II Światowe Forum Nauki Polskiej poza Granicami Kraju (Pułtusk, Polska)*, „Rocznik SNPL”, 2019, s. 480–482.

IV Światowym Zjeździe Inżynierów Polskich oraz XXVI Kongresie Techników Polskich, gdzie mieli wystąpienia i byli panelistami⁵.

Na zakończenie przewodnictwa w EFPSNT w dn. 11 października 2019 r. SNPL zorganizowało międzynarodową konferencję naukowo-techniczną pt. *Rola nauki i techniki w szybko zmieniającej się rzeczywistości*. Na konferencji wśród referentów byli członkowie SNPL: prof. dr Wojciech Stankiewicz, dr Jan Kolenda, mgr Marzena Mackojć-Sinkevičienė, a pierwsi dwaj też przewodniczyli obradom⁶. Na tej konferencji z treściwym referatem wystąpił Minister Komunikacji w Rządzie Republiki Litewskiej Jarosław Narkiewicz.

W dn. 26–27 września 2019 r. z inicjatywy Litewskiego Państwowego Instytutu Badawczego Centrum Nauk Fizycznych i Technologicznych (FTMC) oraz Ambasady Rzeczypospolitej Polskiej na Litwie odbyła się Międzynarodowa Konferencja Naukowa pt. „Litwa–Polska: Warsztaty z Fizyki i Technologii” (Lithuania–Poland: Workshop on Physics and Technology), którą wspierało nasze Stowarzyszenie, a szereg jego członków aktywnie uczestniczyło w pracach organizacyjnych i obradach (dr Renata Karpicz, prof. dr Wojciech Stankiewicz, dr Henryk Mordas i mgr Marzena Mackojć-Sinkevičienė)⁷.

W dn. 12–15 października 2019 r. Stowarzyszenie Elektryków Polskich z okazji swego stulecia zorganizowało w Wilnie szereg imprez, których kulminacją była konferencja naukowa *Rozwój elektryki w Wilnie i działalność Stowarzyszenia Elektryków Polskich*, organizacyjnie wsparta przez Zarząd SNPL⁸.

W czerwcu 2019 r. odbyła się XXIII Międzynarodowa Konferencja „**Nauka a jakość życia**” – SNPL wspierało jej organizację, a kilku członków Stowarzyszenia uczestniczyło w jej obradach z referatami.

Znaczącym wydarzeniem naukowym i nie tylko dla SNPL miała być VII Międzynarodowa Interdyscyplinarna Konferencja Naukowa pt. *Wojna polsko-bolszewicka i jej implikacje dla Europy (aspekty historyczne, geopolityczne, ekonomiczne i kulturowe)*, w której udział wzięć miało

⁵ Szerzej o tym zob.: *IV Światowy Zjazd Inżynierów Polskich i XXVI Kongres Techników Polskich*, „Rocznik SNPL”, 2019, t. 19, s. 477–479.

⁶ *Rola nauki i techniki w szybko zmieniającej się rzeczywistości*, „Rocznik SNPL”, 2019, s. 465–469.

⁷ Patrz, „Rocznik SNPL”, 2019, t. 19, s. 453–457.

⁸ *Uroczystości jubileuszowe w Wilnie z okazji 100-lecia Stowarzyszenia Elektryków Polskich*, „Rocznik SNPL”, 2019, t. 19, s. 458–460.

około 90 uczestników z Polski, Litwy, Białorusi, Ukrainy, Czech i Kanady oraz duża grupa gości honorowych (delegacja Sejmu RP z Panią Wicemarszałek na czele, przedstawiciele Kancelarii Prezydentów RP i RL oraz inni przedstawiciele władzy). Niestety pandemia zniweczyła te plany.

Wydanie „Rocznika SNPL” 2019 (tom 19). Każdy „Rocznik SNPL” jest znaczącym wydarzeniem naukowym dla Stowarzyszenia. Od 2014 r. regularnie, na świąteczne zebranie SNPL, mamy nowy tom „Rocznika”. Warto podkreślić, że w tym tomie mamy piętnaście artykułów naukowych, w tym autorstwa wybitnych naukowców, takich jak: prof. dr hab. Marceli Kosman czy też dr hab. Krzysztof Nowak i in. W tym tomie mamy też szereg artykułów, recenzji i innych tekstów przygotowanych przez członków naszego Stowarzyszenia: dr hab. Henrykę Ilgiewicz, doc. dr Irenę Fedorowicz, dr Danutę Kamilewicz-Rucińską, mgr. Tomasza Bożerockiego, prof. dr. Bogusława Grużewskiego, dr Małgorzatę Stefanowicz.

Wydanie każdego tomu „Rocznika SNPL” to setki godzin pracy członków Kolegium Redakcyjnego, za co im się należy szczególne podziękowanie. To są: dr Mirosław Szejbak (redaktor odpowiedzialny), doc. dr Barbara Dwilewicz, doc. dr Irena Fedorowicz, doc. dr Kinga Geben, dr Barbara Borowska, doc. dr Krystyna Moroz-Łapin, dr Monika Pokorska-Iwaniuk, mgr Monika Bogdziewicz. Pomocą służyli też dr Jan Kolenda i prof. dr Wojciech Stankiewicz.

Podnoszeniu poziomu merytorycznego publikowanych w „Roczniku” tekstów służy podwójne anonimowe ich recenzowanie. Musieliśmy znacząco rozszerzyć listę recenzentów, gdyż tematyka publikacji także stała się bardziej różnorodna. Musimy zaznaczyć, że nie wszystkie teksty, które były przysłane do druku, zostały zaakceptowane i opublikowane. Za ostatni rok została także rozszerzona Rada Naukowa „Rocznika SNPL”. Każdego roku wzrasta wskaźnik *Index Copernicus Value* Rocznika SNPL i za rok 2018 r. stanowił on 65,37.

Opracowanie bazy danych publikacji członków SNPL. Zarząd uprzejmie się zwraca z apelem do wszystkich naszych członków o przesyłanie tych informacji. Systematyczna prezentacja i aktualizacja bazy danych dotyczących publikacji członków SNPL wskazuje nie tylko na nasze kompetencje i potencjał, ale też jest niezbędnym czynnikiem w poszukiwaniu partnerów i przygotowaniu wspólnych wniosków naukowo-badawczych.

III. Działalność kulturalno-oświatowa, edukacyjna i promująca naukę

Rok 2019 był rokiem jubileuszowym dla naszego Stowarzyszenia. Dodatkowo obowiązki mieliśmy w związku z przewodnictwem w EFPSNT. Warto zaznaczyć, że w okresie sprawozdawczym współpraca polsko-litewska była utrzymywana na najwyższym szczeblu, a i widzieliśmy szereg inicjatyw władz Litwy w kwestiach mniejszości narodowych. W dn. 24 stycznia 2020 Prezydent Republiki Litewskiej Gitanas Nausėda z grupą doradców zorganizował spotkanie w Pałacu Prezydenckim z przedstawicielami kilkunastu organizacji pozarządowych mniejszości polskiej Litwy, na którym uczestniczył też prezes SNPL prof. Henryk Malewski. W czasie tej wizyty dokonano wymiany zdań na temat sytuacji mniejszości polskiej na Litwie, mówiono o możliwościach aktywizacji pozarządowych organizacji polskiej mniejszości narodowej w życiu społecznym. Prezes SNPL przedstawił kilka pomysłów dotyczących aktywizacji działalności tych organizacji, w tym i projektów, które tak czy inaczej będzie realizowało Stowarzyszenie. Jednym z nich była propozycja wspólnych obchodów 230. rocznicy uchwalenia Konstytucji 3 Maja. Prof. Henryk Malewski zaproponował, że w ramach tych obchodów SNPL między innymi może być organizatorem międzynarodowej konferencji naukowej poświęconej tej rocznicy. Ta inicjatywa została zauważona i zaakceptowana, gdyż w projekcie opracowanego planu rządowego poświęconego temu jubileuszowi wśród kilkunastu podmiotów (Kancelaria Prezydenta Republiki Litewskiej, Kancelaria Sejmu RL, Trybunał Konstytucyjny RL, Bank Litwy, Instytut Historii Litwy, Uniwersytet Wileński, Uniwersytet Witolda Wielkiego, Stowarzyszenie Naukowców Polaków Litwy, instytucja publiczna „Narodowa telewizja i radio Litwy”, spółka akcyjna „Poczta Litwy”, Biblioteka Narodowa Litwy im. M. Mažvydasa, instytucja publiczna „Centrum Badań Historii Parlamentaryzmu”) było nie tylko wymienione nasze Stowarzyszenie, ale i zaproszone do realizacji tego planu.

W ubiegłym roku podsumowaliśmy drugą edycję **Konkursu** na najlepszą pracę naukową w dziedzinie szeroko pojmowanej problematyki Wileńszczyzny. Ten Konkurs był, a mamy nadzieję, że i w przyszłości będzie, znaczącą inicjatywą SNPL, która będzie promować pracę naukową wśród naszych rodaków. W tym celu musimy wszyscy aktywnie

uczestniczyć w promowaniu tej imprezy. Na początku 2020 r. ogłosiliśmy trzecią edycję Konkursu na najlepszą pracę kwalifikacyjną (magisterską lub licencjacką), którą sfinalizujemy w końcu roku.

Jako przedstawiciele SNPL wygłosiliśmy szereg wykładów dla słuchaczy Uniwersytetu i Akademii Trzeciego Wieku w Wilnie. Przeprowadziliśmy szereg wyjazdów do szkół z wykładami, które nie tylko promują naukę, ale i pomagają przyszłym maturzystom wybrać odpowiedni kierunek studiów.

Realizując cele działalności kulturalno-oświatowej oraz dążąc do integracji członków Stowarzyszenia, przeprowadziliśmy tradycyjną akcję „Znicz” – w Dzień Zaduszny zapaliliśmy znicze na grobach profesorów Uniwersytetu Wileńskiego i Uniwersytetu im. Stefana Batorego oraz wybitnych inżynierów wileńskich; składaliśmy kwiaty na Rossie w dniach 3 maja i 11 listopada. Przedstawiciele SNPL uczestniczyli w spotkaniach i imprezach organizowanych przez inne organizacje i stowarzyszenia polskie na Litwie.

IV. Współpraca krajowa i międzynarodowa:

Współpraca z podmiotami krajowymi i zagranicznymi jest jedną z ważnych form działalności Stowarzyszenia, która jest wpisana do Statutu SNPL. Mamy dobre kontakty z Ambasadą RP na Litwie, chociaż ich intensywność i jakość ucierpiały z przyczyn obiektywnych (pandemia i wprowadzone ograniczenia). Współpracujemy z Fundacją „Pomoc Polakom na Wschodzie” i ze Stowarzyszeniem „Wspólnota Polska”. Współpracujemy z szeregiem polskich uczelni. Mamy podpisaną Umowę o współpracy SNPL z Akademią Humanistyczną im. Aleksandra Gieysztor w Pułtusku, która obecnie stała się filią Akademii Finansów i Biznesu *Vistula*.

Od lat bardzo dobrze układają się nasze kontakty z Departamentem ds. Mniejszości Narodowych Litwy. Otrzymujemy od nich wsparcie na organizowane przez nas konferencje, prof. Henryk Malewski i prof. Jarosław Wołkonowski aktywnie uczestniczą w pracach Komisji Akademickiej DMN, jesteśmy zapraszani na inne organizowane przez nich imprezy. Od 2014 r. SNPL jest członkiem Europejskiej Federacji Polonijnych Stowarzyszeń Naukowo-Technicznych (Sekretarz Generalny EFPSNT – Kolega Janusz Ptak). Z Federacją mamy dobre merytoryczne kontakty, a z szeregiem jej przedstawicieli zostały nawiązane bezpośrednie kontakty przyjacielskie. Bierzymy udział we wspólnych imprezach Federacji, stale

zamieszczamy w jej wydawnictwie *Flash Info* informacje o działalności SNPL. Podtrzymujemy nie tylko partnerskie, ale i przyjacielskie kontakty z USPV. Musimy zaktywizować współpracę z Filią UwB w Wilnie. Mamy możliwość i musimy zaktywizować współpracę z uczelniami litewskimi, szczególnie tymi, gdzie pracują nasi członkowie.

V. Informacja o stanie majątkowym i finansowym zostanie przedstawiona w sprawozdaniach skarbnika SNPL i Komisji Rewizyjnej

Oceniając jednym zdaniem sprawy finansowe Stowarzyszenia, można stwierdzić, że działalność SNPL odbywała się zgodnie z aktualnym ustawodawstwem, a wydatki nie przekraczały otrzymanych z różnych źródeł wpłat. Pewne straty finansowe będą z powodu zwrotu opłat konferencyjnych. Sprawozdania skarbnika SNPL i Komisji Rewizyjnej są samodzielnymi dokumentami uzupełniającymi sprawozdanie Zarządu SNPL.

VI. Nasze sztandarowe inicjatywy na następny rok kadencji

- Opracowanie strategii działalności na kadencję i planu na następny rok;
- Zebrania SNPL: świąteczne zebranie na przełomie grudnia i stycznia; **sprawozdawcze** zebranie Stowarzyszenia w 2021 r.;
- VII Międzynarodowa Interdyscyplinarna Konferencja Naukowa w maju 2021 r.;
- XXV Międzynarodowa Konferencja Wielodyscyplinarna „**Nauka a jakość życia**” i **Symposium „Wileńszczyzna wczoraj, dziś, jutro**”, współorganizowane przez USPV i SNPL (24–27 czerwca 2021 r.);
- Opracowanie materiałów i wydanie jubileuszowego tomu „**Rocznika SNPL**” (tom 20);
- Przeprowadzenie Konkursu na najlepszą pracę kwalifikacyjną dotyczącą Wileńszczyzny.

Prof. dr Henryk Malewski
Prezes Stowarzyszenia Naukowców Polaków Litwy